

1868-12-08

AFSENDER

J. C. Jacobsen

MODTAGER

Carl Jacobsen

FAKTA

Type:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Modtagersted:
Edinburgh

Arkivplacering:
Uden FA-nummer, æske F 3,1

Emneord:
Eksport, humle

DOKUMENTINDHOLD

Om forsendelse af øl til Skotland og J. C. Jacobsens store afsætning. Om humle. Formaninger til Carl om ikke at negligere det engelske sprog. Om en middagsinvitation fra Johanne Luise Heiberg.

TRANSSKRIFTION

Carlsberg 8 Decbr 68

Kjære Carl !

Jeg seer af dit sidste Brev, at jeg ikke har forstaaet dine tidligere Ytringer om Forsendelsen af Øl til Leith rigtigt, idet jeg opfattede dem, som om det var din Tanke at skaffe mit Øl en almindeligere Udbredelse i Edinburgh og at søge at komme det Udsalg af Dreher, som Du omtalte, i Forkjøbet, osv. Nu seer jeg derimod, at der ikke er tale om at det kun er til privat Brug og jeg vilde saaledes ikke have nogen Betænkelighed ved strax at sende de omtalte 4 Halvtønder, dersom jeg havde Øl, der var modnet dertil. Men, som jeg alt har sagt dig, har den (endnu vedvarende) usædvanlig stærke Afsætning i dette Efteraar forrykket min Beregning, saa at mit Øl bestandigt er yngre end det skulde være og jevnligt maa benyttes saa ungt, at jeg maa tilveiebringe den fuldstændige Klaring ved Omtapning paa Spaanefade.- Saa gjerne som jeg vilde efterkomme

[På langs]

I dette Øjeblik, da Brevet skal afgaae, modtog jeg Humleprøverne, med Paaskrift Prøve af Malt.

Theilmann's Ønske, kan dog hverken han eller jeg selv være tjent med at der sendes Øl fra mig derover, som ikke er skikket til at ligge paa Flasker en Maaned eller to.- Dersom Skibsfarten gik hele Vinteren, kunde jeg nok om en Maanedstid have Øl, der var ret godt tjenligt til Forsending, men nu er der jo intet at gjøre uden at vente til de første Skibe gaae i Foraaret, tilhvilken Tid jeg skal levere godt aflagret Øl.- De 46 Flasker, jeg sendte Dig forleden til Theilmann, var af nogle Fade, der vare henlagte til Forsending til Jylland og noget ældre end det der sælges i Kjøbhvn x) Paa Fredag sender jeg dig efter dit eget Ønske et Foustg med Øl paa Halvflasker, som det for Øjeblikket sælges (klaret paa Spaanefade). Du vil da erfare, at det ikke varer længe før det sætter Bundfald ("Fod") i Flaskerne.-Den Humlepresse jeg har talt

om, skulde være til at presse den nykjøbte, friske Humle,___

x) men af den Alder har jeg nu ikke mere Øl for det første.

der jo kommer hertil fra Tydskland ganske løst pakket i Sække. Jeg formodede at man i England pressede den i faste Baller, idetmindste forsaavidt den skulde gjemmes til næste Sommers Brug. Da jeg ikke kan vide hvorlænge Vinteren kan standse Skibsfarten paa Lübeck; maa jeg altid om Efteraaret forskrive saameget, at jeg har Noget tilovers om Foraaret og denne Rest var det jeg vilde presse.- Sagen er altsaa ikke af synderlig Betydning og det var kun for det Tilfælde, at Du traf paa en saadan Presse, at jeg ønskede Oplysning derom, men Du skal ikke sinke Dig ved at søge den. - En Presse til den afkogte Humle behøver jeg ikke. Humleprøverne med Grome ere endnu ikke ankomne. Jeg skal i sin Tid sige Dig min Mening derom; men jeg betragter mig ingeniunde som nogen fiin Kjender af Humle og har næsten opgivet Haabet om at blive det, thi naar jeg lægger forskellige Prøver af mine Humlesorter frem og skjuler Navnet, er jeg ikke istand til med sikkerhed at kjende de forskellige Sorter fra hinanden

og endmindre kan jeg taxere deres relative Værd ved Lugten, Smagen, Synet og Følelsen.- Hvad jeg mest stoler paa, er mine Leverandeurers egen Interesse, som jeg holder i live ved en tilstrækkelig Concurrence (for Hafners Vedkommende stoler jeg dog ogsaa paa hans hæderlige Character) og dernæst paa Observationer ved Kogningen, Gjæringen, Lagringen og tilsidst paa Øllets Smag og Holdbarhed. Disse Observationer tjene mig da til Veiledning ved Indkjøb i Fremtiden med Hensyn til Valg af Sorter til Vinter-Foraars-og Sommer-Øl.

Jeg seer af dit Brev, at den Forestilling, jeg havde dannet mig om Younger's Bryggerie var temmelig rigtig og at det altsaa for dig ikke kan blive Andet end en Elementairskole. - Det er i Grunden fortrædeligt, men for Øieblikket er der jo ikke Andet at gjøre, end at benytte det til at lære hvad der kan læres. Det vilde imidlertid være urimeligt, at blive der længere end Du kan være der med Nytte fordi Du har betalt for 6 Maaneder, thi Tiden

er jo langt kostbarere for Dig en £ sterl. Jeg vil derfor bede Dig

overveie, om Du gjør rigtigt i at blive hele Vinteren i Edinburgh uden at gjøre Bekjendtskab med ordentlig Lagerbrygning eller om Du ikke gjorde bedre i at anvende allerede en Deel af denne Vinter i London thi naar Du ikke kan lære Porter Brygning til Export samtidig med Ale Brygning i Burton og naar hele næste Vinter, som jeg troer, vil være det Mindste, hvormed Du kan nøies i Burton, vil Du jo ikke faa ordentlig Porter Brygning at see, dersom Du ikke kommer til London før seent paa Foraaret. Jeg tvivler ikke paa, at Du enten af Mr Smith eller af the manager eller af Andre maa kunne faae Oplysning om disse Forhold og navnlig om Grændserne for den Aarstid, hvori man Brygger Lager-Porter i London, ligesom Du vel ogsaa kan faae lidt at vide om hvilke Bryggerier i London, Du helst maatte besøge for at lære at brygge Porter til Export. Naar Du har faaet disse Oplysninger og Du kan skjønne, at Du ikke har tilstrækkelig Nytte af at blive

i Edinburgh hele Vinteren, gjelder det om itide at sætte Dig i Bevægelse for at sikre Dig en Plads i London, saa at Du ikke skal komme til at gaae ledig.- Maaske var det ikke overflødig, ja maaskee er det nødvendigt, at Du selv gjør en Reise til London i Forveien, f. Ex i Juleferien, for at arrangere din Optagelse i et Bryggerie. Husk paa at den vægtige (for ikke at sige almægtige) Introduction som Etatsraad Suhr har stillet i Udsigt, maatte være en directe Henvendelse til et navngivet Firma og at jeg saaledes ikke kan skaffe Dig denne Løftestang før Du kan sige mig "hvor Du vil ind".- I Forbindelse hermed kan jeg ikke Andet end henlede din Opmærksomhed paa, at det neppe er vel betænkt at Du negligerer det engelske Sprog fordi Du ikke har Sympathie derfor. Det er dog ikke heldigt, at Du efter 3 Maaneders Ophold i England ikke kan tale med Mr Smith om Bryggeri Sager og naar Du kommer til London og endmere til Burton, har Du jo ingen Landsmænd at tale med daglig og Du vil da savne det Engelske.

Men afseet fra den øieblikkelig Nytte, vil Du i Fremtiden, det kan jeg forsikre Dig, fortryde, dersom Du lader Leiligheden til at lære et Verdens-Sprog (den industrielle og mercantile og tildeels den filosofiske og politiske Verdens) som det engelske, gaae unyttet Bort. Du kan jo ligesaalidet som jeg vide hvorledes din fremtidige Stilling i Livet vil blive og hvad Du kan komme til at trænge til og hvad Du kan have Behagelighed og Nytte af. Jeg og min Fader drømte ikke om at jeg skulde blive Commissioner for

Gas and Water-Works og som saadan conferere med Simpson og holde Taler til Cochrane og Aird paa Engelsk for et stort Auditorium osv, osv.- Ja, jeg havde heller ikke drømt om, at jeg nogensinde skulde nyde den misundelsesværdige, og af saa Mange forgjæves ønskede, Udmærkelse at blive indbudt af Fru Heiberg til privat Middag og tilbringe 4 Timer med hende ganske alene. Jeg er ikke saa taabelig at indbilde mig, at mit Selskab og min Underholdning har havt noget særdeles Tiltalende for hende, og veed meget godt, at hun

kun har villet vise mig en Opmærksomhed for min Assitance ved Frøken Pfeils Uddannelse og maaske skaffe sig en Adkomst til en eller anden Bistand ved Leilighed, men jeg føler mig dog med Rette smigret ved at hun viste mig sin Opmærksomhed paa denne Maade. Det er i alt Fald et Bidrag til at oplyse mig om, hvad Dannelsenstrin jeg i Andres Øine staaer paa og jeg kan ikke Andet end glæde mig over at mine for en stor Deel autodidactiske Bestræbelser have skaffet mig en saadan Character af en saadan Examinerator.

d 9de December

Jeg modtog igaar Eftermiddags dit Brev af 4 Decembre, hvoraf synes at fremgaae, at Du har skrevet dit forrige Brev med Tømmermænd i Hovedet Dagen efter et Sold. Hvis saa er, tag Dig dog i Agt for de stærke, engelske Drikke! Endskjøndt Du nu siger, at Du er meget tilfreds i Edinburgh, betragter jeg det dog som afgjort, at Du hos Younger kun kan lære Maltningen og det Elemtaire af Brygningen, men ikke det, hvorpaa det fremfor Alt kommer an, Brygning til Export, samt Lagring og hvad dertil hører.

Jeg gjentager derfor min Opfordring til at overveie, om Du ikke bør forkorte dit Ophold i Edinburgh.-Jeg tvivler ikke paa, at Du nu opfatter dit Livs borgerlige Opgave med saamegen Alvor, at Du ikke lader dig paavirke af Hensynet til Behageligheden ved at blive i Edinburgh mellem Landsmænd, som Du holder af, thi det Gavnlige, ja det Nødvendige har jo første Rang og Du kan visselig have al den Erfaring og Indsigt nødvendig, for at bryde dig en ny Bane, som Du kan erhverve i halvandet Aar.- Jeg veed ikke om jeg skal glæde mig til den Udsigt, Du har til at tilbringe Tiden i Burton, og maaske i London ogsaa, i Selskab med dine franske Venner, thi dette vil sikkert gjøre det vanskeligere for Dig at concentrere hele din Hu og den Kraft paa dit egentlige Maal, ligesom det ogsaa vil

forhindre Dig i at leve Dig ind i det engelske Sprog og i det engelske Liv og de engelske Forhold og den engelske Foretagelses Aand, som Du, som practisk Mand, vil have stor Gavn af at blive fortrolig med.- Jeg har visselig været begunstiget af mange heldige Omstændigheder, som ikke ville komme Dig tilgode, men jeg kan dog med Sandhed sige, at en væsentlig Grund til, ja den væsentligste Betingelse for mit Foretagendes heldige

Fremgang laae i den Iver, hvormed jeg stillede mig et stort Maal for Øie og den Udholdenhed hvormed jeg stræbte efter at naae det - og dog naaede jeg det kun halvt. Den anden Halvdeel har jeg maattet overlade til Dig. Gjør Du nu som jeg ! Det er et lysende Haab, at jeg før jeg lukker mine Øine skal see min Søn fuldføre hvad jeg har stræbt efter, men hvortil mine Kræfter og mine Kundskaber ikke have været tilstrækkelige. Dem har Du forud for mig eller i alt Fald Leiligheden til nu at erhverve Dig.-

Du synes at vente nye Spørgsmaal til Besvarelse, hvorimod jeg venter paa en sammenhængende Fremstilling af det hele engelske (specielt Youngerske) Bryggerie omtrent efter det Schema, jeg i sin Tid sendte Dig. Af dine spredte Notitser paa Octavblade, der blandes mellem hinanden i min Skuffe, kan jeg ikke faae noget Overblik over det Hele. Jeg vil derfor bede Dig, naar Du har Fritid om Aftenen og om Søndagen at udarbeide en samlet Fremstilling af hvert Afsnit for sig efter det nævnte Schema og sende mig et saadant heelt Afsnit ad Gangen, helst paa Quartblade. Jeg kan da spørge videre om Enkeltheder.- Lev vel!Hilsen fra din Moder.

Din Jacobsen

[På langs]

Send mig før Frosten standser Skibsfarten lidt presset gjær af Ale-Gjæring kun et Par Gallons. Min lille Forsøgskjelder er nu i Orden.

8/68

(2)

Carlberg 8 Decbr 68

Mr. Jacobson, de kändt med sig, och jag har
förlämnat mig från af Nord.

C.M.

Från Carl!

Jag förs af det lifliga levan, at jag till
Jas förstaat sin lidigam ofhörigst och
Lustandsten af fl. till Lilla mig list, idet
jag ofskallade den, som att med sin Catala
at passa med fl. ^{an} almindligam utbändelsen
; Edinburgh of at jag at Lamma till kofely
af Dochet, som du antalta; ; Surtly äbet, of
Nå förs jag drömad, at det till en Catala
ann at höringu till bälilla fl.; gaudlan
men at det till en till grimit ömug of jag
milda faalade till Jann uagan kerkubligst
and fram at ferd. In antalta 4 falatinder
dusam jag fanda fl. det med medant dakt.
Men, som jag till Jas fast rlig, Jas In (andem
mednandem) inrednandig fard. Affalering;
till fl. för aar fannig till, min Örgung,
saa at med fl. kerkubligst so gagan and
det till den men of jinneligst ~~per~~ was kungl.
saa iugt, at jag was till rindriga den fald.
Rendig 2 larung med Östapung yan Spanna
fada. - In gramma som jag mild ofskallade

Theilmanns' Brev. Den dag hvorledes jeg eller
jeg selv mere kjendte med at der fandtes et par
reng. Brev, som ikke var skrevet til et leges
paa Statens en Maaned eller to. - Indsaar
Hilfsmanden sig selv Hvirken, kunde jeg ude
om en Maaned til Jans Brev, der var ret godt
kjendeligt til Sandhed, men om der jo
skete at gjæse inden at nogle til de første
Hels. gaar i Turaant, til Juleen. Et jeg selv
brønde gadt aflagret Brev. - til Theilmann
De 46 Brev, jeg fandt dig færdig, naar
af nogle Tid, der naar Juleaften til den
færdig til Jylland og uagel alder med det
der følger. Lykke! Den Tid fandt
jeg dig efter det Brev et Sandt med Brev
Juleaften, som det følger for: Lige (Hend
paa Opværelsen). Du vil da se, at det ikke
maner længe før det færdig Levede ("Tid"):
Hilsmænd. -

Den Juleaften, jeg selv kaldt om, skulde
naar til at gøre den udførelse, færdig Jule,

+ men af den Alder som jeg om det samme Brev
for det Sandt.

Der je Dammens Jættis fra Lyngland gaaen
kast gættet i Tælle. Jeg samværdet at man
i Lyngland gaaede der i faste Calles, isærlig
mindst faa faa med den gamle gjemmet det uafte
Dammens Læng. Da jeg til den med Jættens
Nimtanen den faa den Hættens den Lyngland;
man jeg altid den Jættens faa faa faa,
at jeg den Hættens den Jættens af den
Lætt man til jeg mildt gaaede. - Jeg den af den
den af Jættens Lættens af det man den fra
den Lættens, at den Lættens den faa den Jættens,
at jeg den Jættens den man, man den fra
den Jættens den man at jeg den. - den Jættens til
den af den Jættens den man jeg den.
Jættens den man den Gnaam den man den
den man. Jeg den i den Lættens den man
den man den man; man jeg den man den man.
den man den man den Jættens af den man af
den man den man den man den man den man,
den man jeg den man den man den man af
den man den man den man den man den man,
at jeg den den man den man den man den man,
den man den man den man den man den man

af sundmeindene. Læs jeg lagde den i
medlemmerne. Hvad med Løjtnanten, Sprog-
og Læseforstanderen. - Hvad jeg mest plejer gøre,
er min Læsearbejdernes og Læseforstanderen, som
jeg kaldte i Læse og en tilsvarende Læsearbejdere.
(Hans Høfners Høfnersmand plejer jeg dog
også gøre for Læseforstanderen) og
dermed gøre Observationerne med Læseforstanderen,
Gennemgangen, Læseforstanderen og tilføjet gøre alle
Læse og Læsearbejdere. Læse Observationerne
gjøre mig da det Høfnersmand og Læseforstanderen
i Læsearbejdere og Læseforstanderen til Høfnersmand,
Læsearbejdere til Høfnersmand og Læseforstanderen.
Jeg føler af det Læse, at den Læseforstanderen,
jeg Læse Læsearbejdere og Læseforstanderen Læseforstanderen
med Læsearbejdere og Læseforstanderen og at det altså føler
sig det Læsearbejdere Læsearbejdere og en Læsearbejdere-
Læse. - Det er i Gennemgangen for Læsearbejdere, som
for Læsearbejdere og Læseforstanderen og Læsearbejdere, and
at Læsearbejdere det Læse Læsearbejdere Læsearbejdere.
Det milder Læsearbejdere med Læsearbejdere, at Læse
Læsearbejdere and den Læsearbejdere Læsearbejdere og Læsearbejdere
Læsearbejdere den Læsearbejdere Læsearbejdere, Læsearbejdere

: Edinburgh ja Wintanen, gjeldet det aus
itide at fælle sig: Casagelpe for at fælle
sig i en fladt: Landau, for at det ikke skal komme
til en gaar ledig. Men her naar det ikke anes,
flædt, ja maaden er det uadnydeligt, at det skal
gaa en Aars til Landau i Tyskland, f. l.
i Juleferien, for at arrangere den Opførelse
i et Bøjgeri. Just paa det den nægtige (for
den at sigt alene) Kunderne som
flættend Tør for stillet: Udvis, maatte
naar en for dionite fremmede til et
naar imat dionite og at sig fællede til
den fælle sig den Løstfang for den
sig sig "for den ind". - I Tyskland
fremmed den sig den Aardt and fællede den Op
maatte sig paa, at det nægtige er mal belædt,
naar den nægtige den nægtige fællede fællede
den ikke for nægtige fællede. Det er sig den
fællede, at den fællede i Maanden Opførelse. fællede
den den kala and den Smith and Bøjgeri fællede.
og naar den fællede til Landau og and naar
til Bortau, for den jo ingan Landau and at
kala and siglig og den ind da fællede den fællede.

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Men affør for den ækkeltalede Kjæde, med
den: Lovens, at kan jeg forstå den, der
forbyr, som den der kaldes Lovens, der at
kan at Mandat - Gænge (den individuelle og
universelle og til det den afsløret og politisk
Mandat) som det angår, gaa ind i det best. -
den kan jo ligesom det som jeg med, som det
den som det der i det med den og som
den den kan det at bringe det og som den
den som det afsløret og det af. - Jeg
og min Læse Læse, der er at jeg der
den Commission for Gas and Water - Works
og som som den med den med den og som
den den det det af den og den for
et det det det af den af. - Ja, jeg som
den den det det af den af den
den den med den med den, og af den den
den den den, den den den den den den
af den den den den den den den den
4 Times med den den den den. Jeg
den den den den den den den den den den
og min den den den den den den den den
den den den den den den den den den den

III ⁸⁻⁹ 68
12
Jeg gjættedes derfor min Opførelse til at
anvænne, om du ikke har fastsat det Opførelse i
Edinburgh. - Jeg tænkte ikke paa, at du min op-
fatter det Læs kongelege Oppgave med fornuftige
Alman, at du ikke lader dig paaivle af Gæstgjæst
til Befælgelses med at blien i Edinburgh
medlem Landmand, som du lader af, bli det
Gamle, ja det Nærmeste for jo første Gang og
du kan vistelig gøre at den fornuftig og Gudsig
vidt, for at lade dig en ny Leve, som du kan
roprave i Julemandt Aar. - Jeg maad ikke om
jeg skal glæde mig til den Gudsig, du gør til at
tilbringe Tid i Borden, og maatte i London
ogaa, i Betsal med den franske Hærens, bli
ikke mit sikkest gjær det naturlige for dig
at anvænne selv du gør og den Kraft paa
dit egenlige Maal, ligesom det ogsaa vil
forfædre dig i at lade dig ied i det angalste
Opnag og i det angalste Lem og de angalste Søfald
som og den angalste Landlovs Aar, som
du, for ~~præst~~ Maad, vil gøre stor Gavn
af at blien fastholdt med. - Jeg gør vistelig
naar begjærligt af mange Julede Omskændighed,
som ikke ville kunne dig tilgode, men jeg kan dog
med Sandhed sige, at et naturligt Gjør til, ja den
naturlige Levning for mit Landmandt Julede

